

האופציות הבלתי מוגבלות של התלמידים והנייר | מירי גולן

תמצית העבודה בחדר האורגאמי בבית הספר ברושים (1992-2010)

הנייר משמש אותי בעבודתי ככלי חיוני וחשוב שבעזרתו אני והתלמיד מגששים ומנסים למצוא את נקודת הצמיחה ולכן אני רואה בנייר שותף לעבודתי.

בתמצית המאמר אקביל את הפוטנציאל הגלום בנייר לפוטנציאל הגלום בכל תלמיד שנכנס לחדרי, ללא הנייר ותלמידי עבודתי לא היתה מתאפשרת.

תחילת עבודתי עם התלמידים זהה לתחילת עבודתי עם הנייר בכל תחילת יום בהיטי בנייר אינני יודעת מהו הקיפול שאצור עם הנייר למרות ניסיוני הרב והתחושה שאני מכירה היטב את הנייר. כך כשנכנס תלמיד לחדרי למרות ניסיוני הרב אין לי מושג באיזה אופן אעבוד עם התלמיד ולא יזו תוצאה נגיע.

הנייר, לרוב ריבוע חתוך מדויק, נייר אורגאמי המותאם בגודל ובגמישות לעבודה בקיפולי נייר. כך גם התלמיד כמו הנייר נכנס לחדרי ספוג חוויות והתנסויות מהעבר או מחוויית היום המשמשות כמצע לתחילת עבודתנו.

הנייר המונח על שולחני אינו מסגיר דבר, כל קיפול מצמצם את שטח הנייר אך מגלם בתוכו רבדים וקפלים נוספים וחדשים. כשתלמיד נכנס לחדרי תחילה אנו מקפלים איננו מדברים כל קיפול משחרר עוד אמוציה, משחרר את הלחץ וכך נכנס התלמיד להרפיה המאפשרת עבודה משותפת. 'When The Paper Fold The Emotions Unfold'

בתהליך הקיפול הנייר משנה את צורתו ובכל פעם נראה כמו: עפיפון, ארנבת, ציפור..... אך הוא לא! בסופו של דבר יהפוך לדגם שאנחנו מובילים אותו להיות. התלמיד מקפל ואט אט משתחרר מספר את המקרה, את תחושותיו כפי שהוא רואה במו עיניו ואני מעלה שאלה, נקודה שממנה ימשיך התלמיד ולאט לאט יהפוך את הזעם את הבלבול לאופציות ואפשרויות שמהם יצמח.

תהליך הקיפול מורכב משלבים, כל שלב של קיפול יכול להביא לתוצאה שונה, כך אני והתלמיד בוחנים את השלבים שהחלו את יומו של התלמיד ואיזה שלב הביא לאיזו תוצאה. ואיך ביום שלמחרת הוא יזהה את השלב שיוביל אותו לאלימות או ליום רגוע... וכך הופך התלמיד למודע למהלכים ולא רק לתגובה הרגשית.

הנייר משמש כמצע חשוב ללמידה, בתהליך קיפול הנייר מתגלים משולשים שונים, נוצרות זוויות וצורות גיאומטריות מפתיעות. התלמיד המתקשה בלמידה בוחן את הגיאומטריה שהתהוותה בנייר לומד לחשב את הזוויות ולזהות את המשולשים והמצולעים הנוצרים בנייר. את המידע שרכש הוא מביע בשיעורי גיאומטריה בכיתתו ומחזק בכך את הדימוי העצמי שלו כמסוגל ללמידה.

הנייר אוגר בתוכו אין סוף אפשרויות, אך בכל אינטראקציה עם הנייר, אנו רואים את מגבלותיו אנו חושבים שאנו מכירים את הנייר אך דעתנו על הנייר מוזנת מדעות קדומות ומגבלותינו.

באופן דומה רבים המביטים בתלמיד הכועס האלים המתקשה אנו רואים את מגבלותיו וחושבים שאנו מכירים את התלמיד אך דעתו מוזנת מתפיסות שגויות ומגבלותינו על ילדים ואלימות.

הנייר חומר נגיש נמצא בכל מקום אינו מאיים ואני הייתי שם לרגע מחברת בין הנייר לתלמיד מאפשרת לשניהם למצות את הפוטנציאל הגלום.

לאחר שנות עבודה בחדר האורגאמי, כשהתלמיד יהפוך לבוגר, ברגעים קשים בחייו יתחבר לנייר ושוב ישאב כוח ויחפש את האפשרויות הבלתי מוגבלות בו ובנייר.

המאמר מוקדש בתודה לכל תלמידי בבית הספר ברושים